

SIDAAMU DAGOOMU QOQQOWI MOOTIMMA AFFINI GAAZEEXA

የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት አፍኒ ጋዜጣ

SIDAAMA NATIONAL REGIONAL STATE AFFINI GAZETA

4^{ki} Diro Kiir 38

Hawaasa, Doteessa 7, 2016 M.D

Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma
Amaalete Mini Allaalshi Hundanni Fulinoho

በሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት
ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

፪ኛ ዓመት ቁጥር ፬፭

ሀዋላ፣ ሚያዝያ 7ቀን ፳፻፲፭ዓ.ም

Amado

Wodhote Kiir 38/2016

Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Massagaanote Damoozanna Addi Addi Horaamishshu
Baatooshshe Murate Fultinota Woyyeessate Fultino Wodho Qoola 1

WODHOTE KIIRO 38/2016

Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Massagaanote Damoozanna Addi Addi Horaamishshu
Baatooshshe Murate Fultinota Woyyeessate Fultino Wodho

Qoqqowu Mootimma giddo addi addi jeefisiisaano mootimma uurrinshara massagaanchimmatenni gaamante loossanno mannu wolqara daganna mootimma uytinoonsa yawo kakkaooshshunninna jawaantetenni jeefisiissanno gede irko assanno baatooshshunna jawaachishshu amanyooti hee'ra noosita ammanatenni;

Mootimmannita womaashshu, mannunna udiinichu jiro massaganno mannu wolqa afidhanno baatooshshenna addi addi horo annimmanna xa'mamooshshe mereerisino garinni seerunni mura hasiisanohura;

Qoqqowu jeefisiisaanote amaale mini Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Bayiriidi Seeri quwa 57(6) garinni tenne wodho fushshino.

Mittu Waagi
ያንዱ ዋጋ

AFFINI GAAZEEXI P.S.K
አፍኒ ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ.
Web address: www.affinigazet.gov.et

GAFA MITE**Xaphooma Woro****1. Harancho Umo**

Tenne wodho “**Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Massagaanote Damoozanna Addi Addi Horaamishshu Baatooshshe Murate Fultinota Woyyeessate Fultino Wodho Kiiro 38/2016**” yine woshshinara dandiinanni.

2. Tiro

Qaalu horo wole tiro aanno gede assa hoogguro tenne wodho giddo:

1. “**Massagaancho**” yaa qoqqowu mereershinni kayse woradu geeshsha afantanno jeefisiisaano uurrinshubba giddo massagaanchimmatenni loosanno gede mootoonsinoonni kalaqamu manchooti.
2. “**Damooza**” yaa jeefisiisaano mootimma uurrinsha giddo massagaanchimma deerra kaima assatenni rosamino loosira aganunni mitte hinge womaashshunni uynanni baatooshsheeti.
3. “**Addi addi horaamishshu baatooshshe**” yaa jeefisiisaano mootimma uurrinsha giddo massagaanchimma deerra woy loosu dana kaima assatenni addi addi yannara womaashshunni woy udiinnichunni woy lamenka mitteenni amadino garinni uynanni baatooshshe woy owaante hanqafannoho.
4. “**Massagaanchimma deerra**” yaa bayriidi, albisa, aliidinna mereerima yine bandanni massagaanote deerraati.
5. “**Bayriidi Massagaano**” yaa qoqqowu prezidanticha, layinki qoqqowu pirezidanticha, layinki qoqqowu pirezidantichi deerrinni mootoonsinoonni massagaanooti.
6. “**Albisa massagaano**” yaa qoqqowu jeefisiisaanote amaale mini miilla ikkitino uurrinsha sooreyye, Tsere-musinu komishiinere, Hawaasi quchumi kantiibi, zoonete tantano qaru gashshaanchinna birote sooreyye deerrinni mootoonsinoonni massagaano hanqafanno gaamooshsheeti.
7. “**Aliidi massagaano**” yaa qoqqowu jeefisiisaanote amaale mini miilla ikkitino uurrinsha layinki sooreyye, komishiinere, layinki Tsere musinu komishinere, qara dayrekitere, qaru loosu ha’risaanchi, qoqqowu deerri borrote mini soorreessi, Hawaasi quchumi layinki kantiibi, zoonete tantano layinki gashshaanchinna layiinki gashshanchi deerrinni mootoonsinoonniri,

layinki birote sooreyye deerrinni mootoonsinonni jeefisiisaano uurrinsha massagaano hanqafanno gaamooshsheeti.

8. **“Mereerima massagaano”** yaa , layinki komishiinere, layinki qara dayrekitere, layinki loosu ha’risaancha, Hawaasi quchumi gashshootu amaale mini miila ikkitino biddishshubba sooreyye, sinu quchumi qaru gashshaanchi, woradu qaru gashshaanchi, woradu deerri quchumu gashshooti kantiibi, qoqqowu mereershi uurrinshubba giddo heedhannonna mootonsate amanyootinni gaamantanno dayrekitoreetete dayrekitere, zoonete tantano kilasterete massagaanonna kunni aleenni xawinsoonni deerrubbanni gaamantino massagaano hanqafanno gaamooshsheeti.

9. **“Qoqqowu”** yaa Sidaamu Dagoomu Qoqqowoti.

3. **Koo-teemmate Xawishsha**

Tenne wodho giddo mitte koo-teemmanni xawinsoonni wole koo-teemmanno amadannoho.

4. **Jeefishshu Mami-geeshsha**

1. Tini wodho qoqqowu mereershinni kayse woradu geeshsha afantanno jeefisiisaano uurrinshara shoolu massagaanchimmate deerrinni mootonsinoonni massagaanora baantanni damoozanna addi addi horaamishshu baatooshshe lainohunni loosu aana hossanno.
2. Kunni quwi cinaanchu quwi 1 aana worroonnihi noo gedeenni hee’reenna addi seerinni galtanno jeefisiisaano uurrinshubba giddo gaamantanno massagaano damoozanna addi addi horaamishshu baatooshshe lainohunni addi wodho fultara dandiitanno.

GAFA LAME

Damoozanna Barru Hoshsho

5. **Damooza**

1. Massagaanote damoozi mootimma yanna yannatenni fushshitanno iskeele garinni ikkanno.
2. Mootimmaweelo uurrinshanni woy aliidi rosu woy xiinxallote uurrinshanni mootimma loosira mootoonsinonni massagaanchira:

2.1 Qoqqowu mereershi, Hawaasi quchumu mereershira, zoonete tantanora, woradu mereershira woy woradu deerri quchumira mootimma uurrinshara mootoonsinonniha ikkiro albi uurrinshanni afi’ranni noo damooza baantasira dandiinanni.

2.2 Kunni cinaanchu quwi fidale (a) aana xawinsonni garinni baantanni damoozi 25,000

(lemiina ontu kumi) birri, aleenni ikka dinosi.

6. Barru Hoshshonna Daallasu Baatooshshe

1. Gobbate giddo heedhanno loosu hajora barru hoshshonna daallasu fulo lainohunni federaaletenna qoqqowu mootimma massagannora 2005 M.D fulino barru hoshsho jeefishshu biddissi garinni loosu aana hosanno.
2. Kunni quwi cinaanchu quwi 1 aana worroonnihu noo gedeenni hee'reenna pirezidantichu, layiinki prezidaantichi, layiinkki prezidaantichi deerrinni mootonsinoonniri daallasu fulo kio nookkita ikkitanna darrasanyunni dirrinsanni.
3. Albisa massagaanonna albisa massagaano deerrinni motonsinoonnirira daallasu fulo mittu hashshira barru hoshsho aaninni 40% daallasaho murreenna **shoole beeddakko hotele** geeshsha galteenna darrasanyunni dirrinsanni.
4. Aliidi massagaano daallasu fulo mittu hashshira barru hoshsho aaninni 40% daallasaho murreenna **sase beeddakko hotele** geeshsha galteenna darrasanyunni dirrinsanni.
5. Dayirekitorreetete dayirekiterera daallasu fulo mittu hashshira barru hoshsho aaninni 40% daallasaho murreenna 2,000 (lamu kumi birri) geeshsha darrasanyunni dirrinsanni.
6. Bayriidinna, albisa massagaano oofaanonna hirsiiisaano sagaleta fulu damoozinsa bikkinni uynanni barru hoshsho aaninni 40% daallasaho murreenna tenne wodho garinni massagaanchoho fajjinoonniwa beeddakkote deerrinni noo hotelera mitte kifile daallasira galte shiqishshanno darrasanyunni dirrinsanni.
7. Gobbate gobbanni heedhanno loosu hajora hadhanno massagaanora baantanni barru hoshsho lainohunni ministirootu amaale mini fushshino biddissi garinni ikkanno.
8. Kunni quwi cinaanchu quwi 2-5 geeshsha worroonnihu noo gedeenni hee'reenna mootimma fulu bikkunni assatenna massagaanote hobbatera Addis Ababu quchumira wosinu mine qixxeessinara dandiinanni.

GAFA SASE

Addi Addi Horaamishshu Baatooshshe

7. Gallanni Mine

1. Qoqqowu bayriidi massagaanora insanna maatensa keeraanchimma agarate injaannohu gallanni mini mootimma widoonni qixxaawanno.
2. Kunni quwi cinaanchu quwi 1 garinni qixxaawino minira hasiisanno mini uduunni, gatamarshu

- loosi, mootimma fulonni baantanniha ikkanno. Tenne hajo lainohunni tittirishu biddissa faynaansete biironna pirezidantichu borro mini halamatenni fushshitara dandiitanno.
3. Kunni quwi cinaanchu quwi 2 aana worroonnihi noo gedeenni hee'reenna qoqqowu pirezidantichi galanno mootimma hoowe giddo addi addi garinni daanno wosina koysate hasiissanno base, udiinnichonna koyisha mootimma fulonni wonshinanniha ikkanno.
 4. kunni quwi cinaanchu quwi 1-3 geeshsha worroonni garinni bayriidi massagaano galtanno mine mootimma widoonni qixxeessate dandiinannikkiri hee'riro:
 - a) Qoqqowu pirezidantichira kio nookki garinni gallanni mine mootimma fulonni karaaya'nara dandiinanni.
 - b) Qoqqowu layinki pirezidantichira mootimma karaayya'annoha ikkiro aganunni 25,000 (lemiina onte kumi) Birri geeshsha umisi karaayya'annoha ikkiro 20,000 (lemoo kume) Birra minu kirira mootimma fulonni baantanniha ikkanno.
 5. Albisa massagaanora wolqa fajjitu bikinni galtanno mini mootimmatenni qixxaawannoha ikkanna hasiishu garinni 2 dirinni mitte hinge mootimate fulonni mine gatamaranni; tittirishu biddissa faynaansete biironna pirezidantichu borro mini halamatenni fushshitanno.
 6. Kunni quwi cinaanchu quwi 5 garinni gallanni mine mootimma widoonni qixxeessate dandiinannikkiri hee'riro aganunni 10,000 (Tone kume) Birra minu kirira mootimma fulonni baantanniha ikkanno.
 7. Aliidi massagaanora wolqa fajjitu bikinni galtanno mini mootimmatenni qixxaawannoha ikkanno.
 8. Kunni quwi cinaanchu quwi 7 garinni gallanni mine mootimma widoonni qixxeessate dandiinannikkiri hee'riro aganunni 8 kumi birra (Sette kume) Birra minu kiraye baantanninsaha ikkanno.
 9. Mereerima massagaanora gallanni mine mootimma widoonni qixxeessate dandiinannikkiri hee'riro aganunni 6,000 (lee kume) birra minu kiraye baantanniha ikkanno.
 10. Kunni quwi cinaanchu quwi 9 hundaanni worronnihi noowa heerenna layinki komishiinere, layinki qara dayrekiterenna layinki loosu ha'risaanchira gallanni mine mootimma widoonni qixxeessate dandiinannikkiri hee'riro aganunni 8,000 (sette kume) birra minu kiraye baantanniha ikkanno.
 11. Woradu layinki gashshaanchira, layinki biddishshu sooreessiranna Hawaasi quchumu mereershira tantanamino borro mini sooreessira gallanni mine mootimma widoonni qixxeessate

dandiinannikkiri hee'riro aganunni 3,000 (sase kume) birra minu kiraye baantannihis ikkanno.

12. Kunni quwi cinaanchu quwi 4-11 geeshsha worroonni horaamishshu baatoshshi eote giwire dimuranniho.
13. Federaalete mootimmani qoqqowu mootimmara albisa woy aliidi massagaanchimmara mootonsineenna dagganno massagaano yannate geeshsha maatensa Addis Ababaho galtanno minu kira gaamantino qoqqowu uurrinsha widonni baantanniha ikkanno. Tittirshu faynaansete biironni fulanno biddissinni xawinsanniha ikkanno.

8. Pirotokoolete Fulo

Pirezidantichu borreessaanchora, kaa'laanchu borreessaanchora dukkisaanotenna oofanote pirotokoolete birra aganu aganunni mittu mitunkura baantanninsaha ikkana,

1. Presidaantichu borreessaanchora 7,000 (Lamala Kume) birra baantanniha ikkanno.
2. kaa'laanchu boreessaanchora 6,000 (Lee Kume) Birra baantanniha ikkanno
3. Prezidaantichu oofanoranna dukkisaanora 7,000 (Lamala Kume) Birra baantanniha ikkanno.
4. Kunni quwi cinaanchu quwi 1-3 hunda worroonni horaamishshu baatoshshi eote giwire dimuranniho.

9. Wosinu Koyishsha

1. Wole seerubbara worroonnihi noowa heereenna federaaletenninna wolewiinni daanno wosinira qoqqowu jeefisiisaanote amaale mini miilla ikkitino uurrinshubba Sidaamu Bude leellishshanno uduunne udiisiisa hasiissannota ammanniro diro giddo 80,000 (Settawo kumi) birri geeshsha fushshine hirrara dandiinanni.
2. Kunni quwi cinaanchu quwi 1 worroonnihi noowa heereenna jeefisiisaanote amaale mini miilla ikkitino uurrinshubba hundaanni woshamaano ikkitino urinshuwa tenne hajora dirunni 40,000 (shoolla Kumi) birri geeshsha fushshine hirrara dandiinanni.

10. Hodhishsha

1. Qoqqowu pirezidantichira lame shoolunku gommi motore noosi (four wheel drive) kaameelinna maatesira mitto otomobile kaameela gaamanniha ikkanno.
2. Kunni quwi cinaanchu quwi 1 aana worroonnihi noo gedeenni hee'reenna adawu agarooshshira hasiise leelliro wole kaamella ledotenni gaammara dandiinanni.
3. Layinki pirezidantichiranna layinki prezidantichi deerrinni mootoonsinoonni massagaanora mitto shoolunku gommi motore noosi (four wheel drive) kaameelanna maatesira mitte otomobile

kaameela gaammanniha ikkanno.

4. Albisanna aliidi massagaanora loosoho hasiisannonna hojjinsanni horonsidhanno mitto kaameela gaammanninsaha ikkanno.
5. Kunni quwi cinaanchu quwi 4 aana worroonnihi noo gedeenni he'reenna albisanna aliidi massagaanora quchumu giddo hodhishshira horote aana hossanno kaameella gaammara dandiinanni. Tittirishu faynaansete biiro fushshitanno biddissinni xawinsanniha ikkanno.
6. Mereerima massagaanora quchumu gidonna fildete loosira hasiisanno mitto kaameela gaammanniha ikkanno.

11. Bilbilanna Interneete

1. Bayriidi massagaanora gallanni mini bilbilinna horote gedensaanni baantanni mobaylete bilbili horora hasiisanno fulo mootimmatenni baantanniha ikkanno.
2. Bayriidi massagaanora gallanni mini Interneetera aganunni 1,000 (mittu kumi) birri geeshsha mootimma fulonni baantanniha ikkanno.
3. Albisa massagaanora horote gedensaanni baantanni mobaylete bilbili horora hasiisanno fulo mootimmatenni baantanniha ikkanno.
4. Kunni quwi cinaanchu quwi 3 hunda worroonnihi hee'rirono gobbate gobbaanni bilbilatenni dagganno fulo mootimma dibaattanno.
5. Albisa massagaanora gallanni mini Interneete horora aganunni 800 (settu xibbi) birri geeshsha mootimma fulonni baantanniha ikkanno.
6. Aliidi massagaanora horote albaanni baantanni woy horote gedensaanni baantanni mobaylete bilbili horora aganunni 1,000 (mittu kumi) birri geeshsha mootimmatenni baantanniha ikkanno.
7. Aliidi massagaanora gallanni mini Interneetete horora aganunni 600 (lewu xibbi) birri geeshsha mootimma fulonni baantanniha ikkanno.
8. Mereerima massagaanora horote albaanni baantanni mobaylete bilbili horora aganunni 500 (ontu xibbi) birri geeshsha mootimmatenni baantanniha ikkanno.
9. Mereerima massagaanora gallanni mini Interneetete horora aganunni 300(sasu xibbi) birri geeshsha mootimma fulonni baantanniha ikkanno.
10. Woradu qaru gashshaanchinna woradu deerri quchumu kantiibi horote albaanni baantanni mobaylete bilbili horora aganunni 500 (onte xibbe) birra mootimmatenni baantanniha ikkanno.
11. Woradu layinki gashshaanchinna woradu deerri quchumu layinki kantiibira horote albaanni baantanni mobaylete bilbili horora aganunni 400 (shoole xibbe) birra mootimmatenni baantanniha

ikkanno.

12. Woradu gashshootu amaale mini miillanna woradu deerri quchumi gashshootu amaale mini miillara horote albaanni baantanni mobaylete bilbili horora aganunni 300 (sase xibbe) birra mootimmatenni baantanniha ikkanno.
13. Woradu layinki borrote mini sooreyyenna woradu deerri quchumi layinki borrote mini sooreyyera horote albaanni baantanni mobaylete bilbili horora aganunni 250 (lame xibbenna ontawo) birra mootimmatenni baantanniha ikkanno.

12. Sidiemme woy siiwo noikki milli yitanno interineetete udunicho

1. Bayriidi massagaano loosu hajora interneete nookki base hadhanno woyte interneetete horo uytannonna deerrase agadhitino woy siiwo noikki milli yitanno interineetete udiinnichonna sim kaarde hiratenni interneete horonsidhu bikkini mootimma fulonni baantanniha ikkanno.
2. Albisa, aliidinna mereerima massagaanora loosu hajora interneete nookki base hadhanno woyte interneetete horo uytannonna waagise 1,500 (mitto kumenna onte xibbe) birra sainokki woy siiwo noikki milli yitanno interineetete udunicho sim kaarde hiratenni interneetete horora aganunni 300 (sase xibbe) birra sa'inokki kaarde mootimma fulonni wonshinanninsa.
3. Kunni quwi cinaanchu quwi 1-2 geeshsha xawinsonni garinni sim kaarde loossannokkita ikkituro itiyo telekomira xawisatenni biddi assinanniha ikke umi yannara hironni sidiemme woy udiinnichi siiwo noikki milli yitanno interineetete udunicho bairo, mooramiro woy w.k.l. korkaatinni hoogiro layinkimeeshsho hirrara dandiinanni.
4. Kunni quwi cinaanchu quwi 3 aana worroonni garinni wirro hirate xa'mo shiqqara dandiitannohu umikki yannara hirrinkunni mittu diri gedensaanni ikka noose.

13. Lapitoppenna Mobaylete Qafo

1. Qoqqowu Pirezidantichira hojjinni loosanno loosira hasiissannonna qollannikkita mitte yannilicho lapitoppe woy taabilete hattono mitte yannilicho mobaylete qafo waaginsa kiama ikkikkinni mootimma fulonni hirre uynannisaha ikkanno.
2. Layinki Pirezidantichira hojjinni loosanno loosira hasiissannonna qollannikkita mitte yannilicho lapitoppe woy taabilete hattono mitte yannilicho mobaylete qafo deerra agarino garinni yannanniha dikkote waaga hedote worino garinni mootimma fulonni hirre uynanniha ikkanno.
3. Albisa massagaanora hojjinni loossanno loosira hasiissannonna qollannikkita mitte yannilicho lapitoppe woy taabilete hattono mitte yannilicho mobaylete qafo yannanniha dikkote waaga hedote worino garinni mootimma fulonni hirre uynanninsaha ikkanno.

4. Aliidi massagaanora loosu hajora horonsidhannonna qollannikkita mitte yannilicho mobaylete qafu qoqqowunniha woxu dhuka hedote worino garinni mitte hinge mootimimate fulonni hirre uynanninsaha ikkanno.
5. Kunni quwi cinaanchu quwi 2 – 3 geeshsha worroonni garinni hirre uynoonni lapitoppe woy taabilete ontu diri woroonni hattono mobaylete qafu lamu diri woroonni disoorrinanni woy layinkimmeeshsho dihirranni.

14. Fayyimimate Owaante

1. Bayriidi massagaano ministirootaho fajjinoonni fayyimimate owaante afidhanoha ikkanno.
2. Bayriidi massagaano galtenna dirinsa 18 woroonni ikkitino oosonsara deerrase agadhitino gobba giddo fayyimimate owaante mootimimate fulonni afidhanno.
3. Albisa massagaano minister deetootaho fajjinoonni fayyimimate owaante afidhanoha ikkanno.
4. Aliidinna mereerima massagaano, hattono galtensanna dirinsa 18 worroonni ikkitino oosonsa deerrasi agadhitino gobba giddo mootimimate fayyimimate uurrinshara fayyimimate owaante mootimimate fulonni afidhanno.
5. Woradu massagaanonna woradu deerri quchumu massagaano, galtensanna dirinsa 18 worroonni ikkitino oosonsa dirunni 4,000 (shoole kume) Birri geeshsha fayyimimate owaante mootimimate fayyimimate uurrinshara mootimimate fulonni afidhanno.
6. Kunni quwi cinaanchu quwi 4 nna 5 aana xawinsonni garinni mootimimate fayyimate uurrinshara owaante hoogatenni rifere assiniro hojji fayyimimate uurrinshara owaante afi'ranoha ikkanno.
7. Aliidinna mereerima massagaano heedhanno qarqari gobbanni fayyimimate owaantera wolewa ha'ra hasiisannota ikkase fayyimimate dokiteri xawishshinna qoqqowu pirezidantichi fajjiro massagaanchu fayyimimate uurrinsha heedhannowa ha'ratenna higate yannara barru hoshsho baantannisaha ikkanno.
8. Kunni quwi cinaanchu quwi 6 aana xawinsonni barru hoshsho baatooshshi massagaanchu goxe aka'manno yanna dihanqafanno.

GAFA SHOOLE

Fajjionna Loosu Aana Iillitanno Gawajjo

15. Fajjo Lainohunni

1. Xissote Fajjo
 - 1.1 Xissote kainohunni loosu aana leellate dandaannokki massagaanchi xissote fajjo afi'ranno.

- 1.2 Kunni cinaanchu quwi fidale (a) garinni uynanni xissote fajjo sufotenni ikko sae sae adhatenni uynara dandiinannihu xisso hanaffu umi barrinni hanafe heedhanno 12 aganna giddo settu agani aleenni ikkitara didandiitanno.
- 1.3 Kunni cinaanchu quwi fidale (b) garinni uynanni xissote fajjo lee agannara wo'mu damoozinninna gattino lame agannara bocu damoozi ledi uynannisaha ikkanno.
- 1.4 Xissamino massagaanchi basera mootimma wole mootoonsate hasidhuro mootimma uurrinsha giddo massagaanchu ikkadimma heedhanosi basera gaamamannoha ikke horonna baatooshshu mootimma loosasine lallawi garinni jeefishsha afi'ranno.
2. Ilate Fajjo
Godowinni noo massagaanchu mootimma loosasine lallawi garinni ilate fajjo afidhanno.
3. Wi'late Fajjo
Massagaanchu wi'la heedhunsro sasu barrira fajjo uynannisi.
4. Fonqolu Fajjo
Massagaanchoho fonqolu hee'risiro rosanno uurrinshanni abbanno taje garinni fonqolu noosi barrubbara fajjo afi'ranno.
5. Adhammete Fajjo
Massagaanchu adhammete amanyooti hee'risiro sasu loosu barrira fajjo afi'ranno.
6. Addi Fajjo
Massagaanchu yoote mininni woy biilloonyu noo bissanni shiqqino woshshattora woy doorsu hajora mootimma loosasine lallawi garinni addi fajjo afi'ranno.

16. Loosu Aana Iillitanno Gawajjo

1. Loosu aana iillitanno gawajjo lainohunni mootimma loosasine xuratu lallawi kiiro 714/2003 quwa 28 aana uynonni tiro massagaano lainohunni jeefishshu noote.
2. Kunni quwi cinaanchu quwi 1 aana xawinsonni tiro massagaanchu uurrinshatenni xawinse uynoonni qorophishsha ayirrisa hoogatenni woy bisosinna buqqeesi hajaja dandaannokki agatto woy janguluulisanore woy dimbisannore adhe loosu aana leellatenni iillitino gawajjo loosu aana iillitino gawajjo gede dikiirranni.
3. Loosu aana gawajjo iillitinosi massagaanchira hasiissanno fulu mootimmatenni baatantanno.
4. Loosu aana gawajjo iillitinosi massagaanchi xagisi're hura geeshsha woy gawajjo hurtannokkita ikkase fayyimmata tajenni xawinsa geeshsha xissote fajjo wo'mu damoozi ledi afi'ranno. Konni garinni uynanni xissote fajjo 12 agani aleenni di'ikkitanno.
5. Kunni quwi cinaanchu quwi 4 aana xawinsonni garinni 12 agani giddo hure loosoho higata

dandiinnokki massagaanchi mootimma loosaa sine xuratu lallawi garinni xuratanna kiisote baatooshshe afi'rannoha ikkanno.

6. Massagaanchu aana illitino gawajjo sayikki bisinni iillitinota ikkituro mootimma uurrinsha massagaanchoho fushitino fulora kiiso gawajjo iillishino sayikki bisinni xa'midhara dandiitanno.
7. Massagaanchu gawajjote kiiso gawajjo iillishinosi sayikki bisinni adhinoha ikkiro mootimma uurrinsha massagaanchu gawajjora fushitino fulo massagaanchu damoozinni murtanni adha dandiitanno.

17. Reyote Korinni Soqqansho Uurrituro Uynanni Baatooshshi

Xuratu seerinni murroonni horo noo gedeenni heedheenna massagaanchu reyotenni tenne alamenni baaxxenna soqqanshosi uurrituro lubbotenni noonna mootimma uurrinshara borrotenni egeensiisino galtesira woy hundasinni galtanno maatesira sasu agani damooza baantanni.

GAFA ONTE

Rosu Kaayyo Lainohunni

18. Gobbate Giddo Rosu Kaayyo

1. Qoqqowu mereershinni woradu geeshsha heedhanno massagaano loosinsanninna akatoommensanni albisa ikkitino hattono seeda yannara dagate ammanamatenni soqqantino massagaano mootimma gashshootu taqqubbanni hasiissanno garinni fille rosu kaayyo uynanninsa.
2. Kunni quwi cinaanchu quwi 1 aana xawinsoonni bikkishsha lainohunni massagate gumaammimara 40% hattono massagaanchimma soqqansho yannara 30% qoqqowu deerrinni jeefisiisaanote amaale mininninna qoqqowu worroonni heedhanno mootimma taqqubbara gashshootu amaale minna widoonni keenne uynanniha ikkanna xaphoomu maassote gumira (CGPA) 30% amande massagaanote mereero assinanni heewonni roorino guma abbinohu rosu kaayyo horaameessa ikkanno.
3. Kunni quwi cinaanchu quwi 2 aana xawinsonni heewishshu keenora meytenna bisu xe'ne noonsa massagaanora irkishshu qaafora 8 nna 5 bixxille aantete garinni ledotenni amandanninsaha ikkanno.
4. Kunni quwi cinaanchu quwi 2 aana worronnihu heerirono rosu kaayyora heewisamanno massagaanchi ajay ajeena lamu dirinna hakkunni alenni ikkitanno yannara massagaanchimmatenni

mootoo'me loosinoha ikka noosi.

5. Massagaannoniti rosu kaayyo loosu aana hossannohu qoqqowu mootimma uytanno gumulonninna wortanno faashsho gariinniti.

19. Gobbate Giddo Rosu Kaayyo Afidhino Massagaanora Uynanni Baatooshshi

1. Tenne wodho quwa 18 garinni heewisante rosu kaayyo afidhanno massagaanora massaggu uurrinsha widoonni massagote deerri damooza baantanninsaha ikkanno.
2. Rosu kaayyo afidhino massagaano mootimma mine galtanni kaayyo afidhinoha ikkironna uminsa mini noonsakkiha ikkiro roso gudde hiigga geeshsha mootimma mini giddo maatensa galtannoha ikkanno.
3. Rosoho hasiisannonsa fulo mootimmatenni baatanttannota ikkita xiinxallote hajora hasiissanno fulo biddissunni gumullannita ikkitanno.

20. Gobbate Gobbaydi Rosu Kaayyo

Mootimma widoonni dagganno gobbate gobbaydi rosu kaayyo lainohunni tenne wodho quwa 18 aana xawinsoonni garinni assinanni heewo noo gedeenni heedheenna gobbate gobbaydi rosu kaayyo uytino uurrinsha xa'mitanno hajo guuta hasiissanno.

21. Gobbate Gobbaydi Rosu Kaayyo Afidhino Massagaanora Uynanni Baatooshshi

1. Tenne wodho quwa 19 aana worroonnihu gobbate gobbaydi rosu kaayyo afi'rino massagaanchirano loosu aana hosanno.
2. Kunni quwi cinaanchu quwi 1 aana worroonnihu noo gedeenni hee'reenna rosu kaayyo afi'rino massagaanchi ha'ranno gobbara heedhanosi fulora kaa'litanno 1,000 (mittu kume) doolaare mitte hinge calla massaganni keeshshi uurrinsha widoonni baantannisiha ikkana gobbara hare roso gude higanno woyte hodhishshu baatooshshe hare higannota mitte hinge calla bantannisi.

22. Roso Gudde Higganno Massagaano Gaama Lainohunni

1. Tenne wodho quwa 16 nna 18 aana worroonni garinni rosu kaayyo horonsidhe rosse higganno massagaano roso gudansa loossanni heedhe hadhu mootimma uurrinshara roso guddunkunni mittu agani giddo borrotanni egensiisa noonsa.
2. Roso gude higinno massagaanchi addi addi mootimma taqqira gaamame soqqamatenna loosate gadadi noosi.

3. Rosu kaayyo horonsi're higinu massagaanchi aante noo rosu kaayyora heewisamate albaanni maassote gedensaanni ajanni ajeenna rosino yanna geeshsha loosa noosi.

GAFA LEE

Massagaanchimmatenni Ka'anna Ka'ate Guma

23. Massagaanchimmatenni Ka'a Lainohunni

1. Aye massagaanchino aye korkaatinni soqqanshosi uurruturo woy agurate xa'mi'riro loosanni keeshshino loosu dana, soqqanshosi yanna, baantannisi damoozanna massagaanchimmatenni kaino korkaata xawissanno soqqanshote xawishshi taje uynannisi.
2. Massagaanchimmatenni kainonna addi addi korkaatinni wolewa gaamaminokki manchi sasu agani geeshsha massagaanchimmatenni baantannisi keeshshini damoozinna addi addi horaamishshu baatooshshi albiidi uurrinsha widoonni baantanisiha ikkanno.
3. Massagaanchimmatenni kaino manchi tenne wodho quwa 22 garinni mootimma loosaa sincho ikke gaammama hoolanosiri noota massagaanchimmatenni kaysinosi bisi borrote xawishsha lamu agani giddo shiqisha hoogiro ikkadimmasinna rosi deerra kaima assinonna addi addi mootimma taqqira heedhanno mootimma loosaa sinchimma madabera gaammannisiha ikkanno.
4. Kunni quwi cinaanchu quwi 3 aana worroonni garinni:
 - a) Qoqqowu mereershi uurrinsha massagaanchimmani kainohura qoqqowu mereershira heedhanno uurrinshubbara rosi sinna rosi chisi deerri fajanno jawa ogimma madabera gaammamanno.
 - b) Hawaasi quchumu mereershi woy zoonete tantanora heedhanno uurrinsha massagaanchimmani kainohura Hawaasi quchumu mereershi woy zoonete tantanora heedhano uurrinshubbara rosi sinna rosi chisi deerri fajanno jawa ogimma madabera gaammamanno.
 - c) Woradu mereershi uurrinsha massagaanchimmani kainohura woradu deerri heedhanno uurrinshubbara rosi sinna rosi chisi deerri fajanno jawa ogimma madabera gaammamanno.
 - d) Kunni cinaanchu quwi fidale a – c geeshsha worroonnihi noo gedeenni hee'renna massagaanchimmatenni kaino manchi rosi deerranna rosi chisi ikkadimma agartino madabera qoqqowu giddo gaammannisiha ikkanno.

5. Massagaanchimmatenni kainonna wolewa gaammannisi gede xawishsha uynoonni massagaanchira wolqate aleenni ikkino korkaatinni wolewa mootonsinikkiinni woy ogimimate gaamooshshe uynikinni keeshshannoha ikkiro sasu aganinni sa'annokki yannara albiidi uurrinsha widoonni damoozasinna addi addi horaamishshu baatooshshe afi'rannoha ikkanno.
6. Kunni quwi cinaanchu quwi 4 aana worroonnihi noo gedeenni hee'reenna massagaanchimmatenni kainonna aanteteno qoqqowu deerrinninna hakkunni aleenni ikkino deerrira gaamamannota hajo la'anno bisinni xawinsoonni massagaanchira horaamishshu baatooshshi baxxinohunni kaameelunna gallanni mini hajo pirezidantichu borro mini widoonni gumulo afidhannota ikkitanno.
7. Massagaanchimmatenni gaamamara albaanni mootimimate loosaasincho ikkinokkinna rosu mininni fule dhaaddotenni massagaanchimmatenni gaamaminohunna hattono amaalet mini miila ikke keeshshinohu massagaanchimmatenni ka''anno woy amaalet mini miillimma yanna gudino manchi Daggitte Owaantenna Mannu Jiro Latishshi Biiro widoonni kaajjitino mootimimate loosaasinchimma madabera hasiissanno amanyoote wonshe gaamamannoha ikkanno.

24. Mootimimate Loosaasinchimmani Gaamama Hoolanno Korkaata

1. Dhuku anje ikkinokkinna afanni hee're loosu miicatenni gaamooshshunni kainohura;
2. Mussinnu jaddo loosatenni qaxxaro shiqqinosihura;
3. Umisi yannanni massagaanchimimate loosu agurinochura mootimma gaamooshshe aate gadadi dihee'rannose.

GAFA LAMALA

Addi Addi Woro

25. Addi Seerinni Galtanno Uurrinshubba Lainohunni

1. Tenne wodho quwa 4(2) aana worroonnihi noo gedeenni hee'reenna addi seerinni galtanno uurrinshubba massagaano damoozanna addi addi horaamishshu baatooshshe lainohunni addihu galtanno seeri loosu aana hosanno.
2. Kunni quwi cinaanchu quwi 1 aana worroonnihi noo gedenni hee'reenna tenne wodhora worroonni addi addi horo addi seerinni galtanno uurrinsha massagaanora loosu aana hossanno.

26. Loosu Dani Kaiminni Bilbilu Baatooshshe Uynanni Loosaasine

1. Bayriidi massagaano ofaano, hirisiisaanonna qara borreessaanora horote albaanni baantanni mobaylete bilbili horora aganunni 200 (lamu xibbi) Birri geeshsha mootimmatenni baantanninsaha ikkanno.
2. Albisa massagaano hirsisaanora, ofaanoranna qara borreessaanora horote albaanni baantanni mobaylete bilbili horora aganunni 100 (mittu xibbi) Birri geeshsha mootimmatenni baantanninsaha ikkanno.
3. Kunni quwi cinaanchu quwi 1 nna 2 deerrinni loossanno loosaasine loosa dandiitanokki woytenna lamu agani aleenni ikkitino yannara riqiwotenni gaamante loosanno loosaasinera bilbilu baatooshshe uynanninsaha ikke riqiwo ka'anno woyte baatooshshuno uurrannoha ikkanno.

27. Xuratu Kiiro Afidhinokki Massagaano

Xuratu kiiro heedhunsakkinninna qixirete amanyoote wonshitukkinni xuratu baatooshshe baattanni keeshshitino massagaano mootimma loosaasine gashshooti lallawinninna xuratu lallawi garinni biddi assinnaninsaha ikkanno.

28. Baajete Amada Lainohunni

Tenne wodho garinni massagaanote uynanni addi addi horaamishshu baatooshshiranna hasiissanno baajete massagaano gaamantino uurrinshubba widoonni amadantenna kaajjite loosu aana hossannota ikkitanno.

29. Gatamarsha Woy Bilishshite Lainohunni

1. Tenne wodho garinni massagaanote uynoonni udiinnichi horote kaiminni dagganno gatamarshunna bilishshitete hajo hasiisaanchimma kaima assatenni mootimma fulonni mitte hinge calla loosiinsansara dandiinanni.
2. Kunni quwi cinaanchu quwi 1 garinni gatamarsha woy bilishshite iillase horonsi'ranni noo massagaanchi yannatenni xawisa noosi.

30. Xa'mamooshshe

Tenne wodhora worroonnihu gobbaanni damooza, barru hoshsho, addi addi horaamishshu baatooshshenna w.k.l baatannohu woy baatisiisi'ranohu hunaanichimmasi garinni gashshootunna seeru qaafu hajo la'annonsa bissanni adhinannisaha ikkanno.

31. Biddissa Fushsha

Tenne wodho jeefisiisate hasiisanno biddissa Qoqqowu Faynaansete Biirro fushshitannoha ikkanna hasiishshu garinni Prezidaantichu Borro mini ledo halamate dandiitanno.

32. Jeefishshu Nookki Seerinna Assooti

1. Massagaanote Horaamishsha Murate fultino wodho kiiro 3/2013 nna Massagaanote Horaamishsha Murate fultino wodho woyyeessate wodho kiiro 16/2013 shaarantino.
2. Tenne wodhonni hanqafantino hajo lainohunni tenne wodho ledo kiphi yitanno whodo woy rosamino assootira jeefishshu dinosi.

33. Wodho Loosu Aana Hossanno Yanna

Tini wodho Doteessa 07/2016 M.D hanaffe loosu aana hossanno.

Hawaasa, Dotteessa 7/2016M.D

Desta Ledamo

Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Pirezidanticha